

Listy

Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XXXII, 2023, letos Listy č. 12 (od r. 1992 až dosud už Listy č. 305) z 1. 12. 2023. Stran 8, náklad 240 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub Knihovny města Plzně, p. o., jako barevné bříško Plže č. 12/2023 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**

MILÍ PŘÁTELE...

*„Ve vzpomínkách si udělejte občas úklid.
Vymet’te zbytečné, spalte chmurné,
oprašte příjemné
a vyleštěte radostné zážitky své minulosti.“*

(Anatole France)

*

BYLO NEBYLO

...K radostným zážitkům uplynulých týdnů kromě jiného patřila 5. listopadu v ateliéru DEPO2015 literární party **Via Carolina** s vyhlášením výsledků česko-německé soutěže pro mladé autory od 18 do 29 let, kterou uspořádalo Středisko západočeských spisovatelů. Do soutěže se přihlásilo 29 literátů, četly se tři nejlepší práce z české i z německé strany.

Bohužel ve stejné době se v kostele Všech svatých na Roudné v Plzni konala také pietní vzpomínka na paní **Hanu Gerzanicovou**, nedávno zesnulou významnou básnířku, překladatelku a mecenášku.

Během křtu nové knihy **Václava Grubera** *Černá a bílá jsou jen dva odstíny šedi* 8. listopadu v přednáškovém sálu Výstavní síň „13“ ZČG slavnostně obdržela plzeňská fotografka **Eva Hubatová** z rukou **Mileny Hasalové** „Poděkování za skvělou spolupráci“, zároveň s titulem „Dvorní ilustrátorka Střediska západočeských spisovatelů“. Na kontě má už tři desítky ilustrovaných děl...

Hned 9. listopadu v Západočeské galerii v Plzni proběhl křest knihy **Evy Voříškové** *Bylinkářka* (ArtKrist, 2023).

Ivo Fencel (*mladistvý vykradač hrobů*) spolu se spisovatelem Janem Hlubkem a teoretikem filmového i literárního hororu Martinem Jirouškem 11. listopadu odpoledne vystoupil v jednom z programů 8. ročníku HorrorConu 2023 v Praze.

Eliška Mauleová 25. listopadu v 3D Planetáriu Techmania Science Center představila novou barevnou knížku pro děti o vesmíru a mimozemšťanech *Dobrodružství planety Atenalp* z vlastního nakladatelství.

Také sušický spisovatel **Karel Fořt** si pospíšil s dalším knižním titulem. Ve sbírce *Případy šumavského policejního rady* (Víkend, 2023) zachytil případy, kterým byl jako kriminalista prvního oddělení a později komisař kriminální policie osobně nablízku.

Plzeňské nakladatelství Nava vydalo detektivní příběh *Ve stínu Univerzity* (2023) od **Darka Macnera**, plzeňského rodáka, který ale už dlouhá léta žije v Paříži.

Nová publikace **Jany Poncarové** a Dity Pepe *Vlastní pokoje* (wo-men, 2023) nabídla dvanáct rozhovorů s českými spisovatelkami různých generací na téma tvůrčího času a prostoru. Název parafrázuje slavné přednášky a eseje Virginie Woolf z roku 1929.

Vytištěna byla též nová básnická sbírka **Petra Šváchy** *V sousedství Eridanu* (ArtKrist, 2023) s ilustracemi Evy Hubatové.

Plzeňský výtvarník a literát **Jan Jelínek**, kmenový autor Plže, převzal 15. listopadu v Měšťanské besedě v rámci galavečera u příležitosti výročí sametové revoluce čestnou plaketu za odvážné občanské postoje. (Novou knížku Jana Jelínka *Epigramminy a fórismy* s ilustracemi Vladimíra Líbala vydala na podzim Grafia, s.r.o., a za 250,- Kč ji lze objednat na stránkách společnosti – https://www.grafia.cz/index.php?list=s08_21.)

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

* **V pátek 1. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší *Čteme, čteme pohádku*. Vstup volný.

* **V pátek 1. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Slovany (Táborská 24) na *Čtení pro nejmenší*. Vstup volný.

* **O víkendu 2. – 3. prosince 2023 od 10:00 do 18:00 hodin (v So) či do 17:00 hodin (v Ne)** jste zváni do prostor DEPO2015 (Plzeň, Presslova 14) na 3. ročník knižního festivalu malých a ještě menších nakladatelů *BookFest*, který je tentokrát věnovaný designu. Seznam vystavujících nakladatelů a doprovodný program na <https://www.cechnakladatelu.cz/bookfestplzen2023>. Vstup volný. (Plzeňský **Jan Sojka** tam coby dočasně svéprávný prodejce bude zastupovat ostravské nakladatelství Protimluv.)

* **V sobotu 2. prosince 2023 od 9:00 do 12:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na *Den pro dětskou knihu*. Vánočně laděné dopoledne s výtvarnou dílnou a vystoupením dětského pěveckého sboru. Vstup volný.

* **V sobotu 2. prosince 2023 od 9:00 do 12:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Knihovny Vinice (Hodonínská 55) na *Den pro dětskou knihu*. Setkání s kresbami Heleny Zmatlíkové, hraní a vyrábění. Vstup volný.

- * **V sobotu 2. prosince 2023 od 9:30 do 12:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na Den pro dětskou knihu. Čtení pro nejmenší, **Aleš Hejna** s Pohádkami z chlupaté deky a výtvarná dílna s Ester Tajrychovou a její sadou vánočních razítek. Vstup volný.
- * **V sobotu 2. prosince 2023 od 10:00 do 12:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Ústřední knihovny pro děti a mládež (B. Smetany 13) na Den pro dětskou knihu. Zábavné povídání se spisovatelkou a ilustrátorkou **Eliškou Mauleovou**, tvořivá dílna a vystoupení dětského pěveckého sboru Jiříčky. Vstup volný.
- * **V pondělí 4. prosince 2023 v 18:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Skvrňany (Macháčkova 28) na další Koncert mezi knihami, tentokrát český písničkář Ježíšek. Vstupné dobrovolné.
- * **V úterý 5. prosince 2023 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Polanovy síně (B. Smetany 13) na další díl cyklu Co na to říká spisovatel? (10) – Volba lidskosti. Historička a redaktorka **Veronika Sušová-Salminen** na její i vaše téma. Vstup volný.
- * **Ve středu 6. prosince 2023 v 17:00 hodin** Středisko západočeských spisovatelů zve do Mezigeneračního a dobrovolnického centra Totem (Plzeň, Kaznějovská 51) na Plzeňské literární novinky II. Beseda s diváky, autorské čtení. Účinkují **Vlasta Špinková, Eva Voříšková, Václav Gruber, Ivan Vičar, Jan Sojka** a **Ivo Fencel**, uvádí **Tereza Herzogová**, hudbou doprovází Eva Voříšková.
- * **Ve středu 6. prosince 2023 v 17:00 hodin** Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zve do všeobecné studovny své hlavní budovy (Plzeň, Smetanovy sady 2) na program Potkej autora. Tentokrát setkání s **Františkem Müllerem**, autorem knihy Skutečné zločiny na Plzeňsku. Vstup volný.
- * **Ve čtvrtek 7. prosince 2023 ve 20:00 hodin** jste zváni do Anděl Music Baru (Plzeň, Bezručova 5) na program 20 let Slam poetry tour! Účinkují: **Dr. Filipitch, Šimon Felenda, Večerka, Mručivák, Kňour, Jetam & Holka postavená na hlavu**. Vstupné 200,- Kč.
- * **V pátek 8. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší Čteme, čteme pohádku. Vstup volný.
- * **V pátek 8. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Ústřední knihovny pro děti a mládež (B. Smetany 13) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 8. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Knihovny Vinice (Hodonínská 55) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V pátek 8. prosince 2023 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na Čtení pro nejmenší. Vstup volný.
- * **V úterý 12. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do M-klubu Obvodní knihovny Skvrňany (Macháčkova 28) na Kniháček: Klub pro rodiče s malými dětmi. Pohádky pro nejmenší, vyprávění a hry v knihovně, hravé čtení s využitím loutkového divadla Marionetino.
- * **V úterý 12. prosince 2023 v 18:00 hodin** jste zváni do Univerzitní kavárny Družba (Plzeň, Sedláčkova 19) na literární večer Ezagutu Katalánsko v režii nakladatelství Euskaldun a Obce překladatelů. Beseda o katalánštině, Katalánsku a Pyrenejích. Představení českého překladu románu od **Irene Solà** Zpívám já a hora tančí. Setkání s překladatelem Michalem Brabcem.

* **Ve čtvrtek 14. prosince 2023 17:00 hodin** Západočeská galerie v Plzni zve do přednáškového sálu Výstavní síně „13“ (Pražská 13) na *Literární vánoční večer* s představením nových knih autorů Střediska západočeských spisovatelů. Vstupné 10,- Kč. (V rámci Plzeňského literárního festivalu.)

* **V pátek 15. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Doubravka (Masarykova 75) na *Čtení pro nejmenší*. Vstup volný.

* **V pátek 15. prosince 2023 v 10:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Lochotín (Studentská 22) na program pro nejmenší *Čteme, čteme pohádku*. Vstup volný.

* **V pátek 15. prosince 2023 v 10:30 hodin** Knihovna města Plzně zve do Obvodní knihovny Bory (Klatovská tř. 109) na *Čtení pro nejmenší*. Vstup volný.

* **V sobotu 16. prosince 2023 v 16:00 hodin** zve **Daniel Mikeš** do Santiniho sálu Národního technického muzea – Centra stavitelského dědictví NTM Plasy (Pivovarská 5) na křest knihy *Skorobásničky pro skoro všechny lidičky* (Skoronakladatelství, 2023). Podrobný program na stránkách <https://skoromikes.cz/>.

* **V pondělí 18. prosince 2023 v 17:00 hodin** Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje zve do Sálu beletrie své hlavní budovy (Plzeň, Smetanovy sady 2) na program *Potkej autora*. Tentokrát setkání nad sbírkou povídek *Krev, monstra a cukroví* autorů **Michaely Merglové, Petra Brožovského a Filipa Koryty**. Vstup volný.

* **V úterý 19. prosince 2023 v 17:00 hodin** Knihovna města Plzně zve do Polanovy síně (B. Smetany 13) na tradiční vánoční večer s Jiřím Hlobilem a Bedřiškou Koželuhovou *Rok nám rychle profičí, je tu vůně jehličí*. Vstup volný.

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ SOUTĚŽE A CENY

* **O STŘÍBŘITĚLESKLÝ HALMOCHRON 2024.** Sci-fi klub ANDROMEDA Plzeň vyhlašuje *XXXV. ročník literární soutěže O Stříbřitělesklý halmochron*. Lze zaslat původní a dosud nepublikované povídky žánru sci-fi v českém nebo slovenském jazyce. (Porotci upřednostňují zejména povídky na téma cestování časem). Počet soutěžních příspěvků od jednoho autora je omezen na tři práce, v součtu všechny příspěvky dohromady nesmějí přesáhnout 40 normostran. Soutěž není anonymní, příspěvky by měly být označeny jménem autora či značkou, pod níž mají být uváděny. Texty musí být zaslány výhradně v elektronické podobě, tedy e-mailem nebo na CD/DVD v běžném textovém editoru (ve formátu *.doc, *.docx, *.odt, *.txt apod.). Soubory by neměly obsahovat viry. Nezapomeňte uvést zpáteční poštovní adresu. SFK ANDROMEDA si vyhrazuje právo na uveřejnění povídek ve sborníku soutěžních prací. Prosí autory, kteří nesouhlasí se zveřejněním svého příspěvku na Internetu, necht' na to laskavě upozorní. **Uzávěrka je 30. dubna 2024.** Adresa: endymion@email.cz nebo *Petr Kaufner, Kralovická 41, 323 00 Plzeň*. Pořadatelé se zavazují, že sdělené osobní údaje neposkytnou žádné třetí osobě a využijí je pouze pro komunikaci s účastníky soutěže. Vyhlášení výsledků proběhne v září 2024. Nejlepší autoři obdrží pamětní diplom a tištěný sborník oceněných prací, vítěz se stane držitelem funkčního modelu Halmochronu. Všichni účastníci soutěže obdrží elektronickou verzi sborníku se všemi soutěžními povídkami.

*

OHLASY * REFLEXE * POVÍDKY * BÁSNĚ * KRITIKY
Vstup na vlastní nebezpečí!

*

ROZHOVOR

*** IVO FENCL: „Holubařil také král.“ Rozhovor s holubím králem Alešem Bukovským**

Aleš Bukovský (*1966) je mimo jiných aktivit člen Střediska západočeských spisovatelů. Taky pracuje jako manažer a lektor, pilný recenzent a fotograf. Je tvůrcem několika knih a nějakých tří set odborných a naučně populárních článků. Spoluautor dosud nezveřejněného rukopisu *Harcký kanár a dějiny klíčového ptactva* žije na okraji Plzně a v těchto týdnech v Chorvatsku.

Aleši, jak ses vůbec dostal k tomu, co tě dnes nejvíc zaměstnává? Klidně to vezmi ze široka.

Jsem člověkem mnoha životních rolí. Celý život mě doprovází zřetelná láska ke všemu živému. Chovatelské geny zděděné po předcích rezonují celým mým životem. Učinit na omezeném prostoru této otázky dostatečnou textovou ochutnávku mých chovatelských aktivit bude velmi složité. Jisté je, že jsem po selských předcích zdědil jakýsi chovatelský gen předurčující některé lidi k mimovolné a láskyplné tužbě obklopovat se ve svém životě holuby.

Gen toho druhu nemůžeš mít sám! Jistě ne.

Ne. A v minulosti se holubařilo ve velkém městě, maloměstě, vesnici, faře, samotě, dokonce na hájovně uprostřed lesa. Nebo v bytě ponocného vysoko na věži kostela. Také sociální postavení chovatelů bylo různé. V nedávné minulosti u nás holubařili především prostí lidé na venkově a v menší míře řemeslníci ve městech. *Holubařil také učitel, universitní profesor, docent, šlechtic, král, císař, prezident, lékař; koníček zkrátka zasahoval do všech sfér lidské společnosti.* Připomeneme si, že holubařila panovnice Marie Terezie, český král a císař František I. Rakouský, jeho syn císař Ferdinand Dobrotivý. Velkým znalcem chovu holubů byl hudební skladatel Antonín Dvořák, spisovatel Šumavy Karel Klostermann, pražský lékař Josef Thomayer, prezident Antonín Novotný a spisovatel Bohumil Hrabal.

Když jsi vstupoval do západočeské pobočky Obce spisovatelů ČR, tak byly radou připomenuty tři tvé knížky, přičemž dvě souvisejí. Jak?

První kniha nazvaná *Do českého holubářství patří bublaví muzikanti* (2022) byla při svém vzniku obdařena osobitým příběhem. Hlavním protagonistou zápletky je kapitola v úvodu. Stať o historii. Byla původně plánovaná na několik málo stran, ale během sepisování se natolik rozrostla, nafoukla a zkošatěla, že by se za ni nemusel stydět ani milovník dlouhých románů Alois Jirásek. V té fázi se dílo – po konzultaci s hlavním lektorem, docentem Sylvestrem Chrastilem z Brna – rozdělilo na dvě části. Vedle knihy o bublavých holubech vznikl tak rozsáhlý, odštěpený spis nazvaný *Dějiny českého holubářství* (2022). Zrodil se samovolně, neplánovaně, z prachu a popela – a tato další kniha svým rozsahem značně zastínila mateřský spis o holubích muzikantech. V konečné verzi se zpracovaný text rozložil na 720 stran doplněných 1 100 doprovodnými obrázky. I když byly knihy v určité fázi vývoje rozdělené a každá se následně ubírala svým vlastním životem, styl psaní a určitá provázanost obou je stále zřetelná. Například jednotlivé kapitoly obdobně doprovázejí motivující citáty. Obě díla zkrátka jsou blíženci a tečku za úvahami o jejich příběhu ať udělá citace ruského myslitele a spisovatele Fjodora Michajloviče Dostojevského: „Není většího utrpení, než když se mi myšlenka nevyvede ve slovech.“

Napsal jsi také stovky populárních i odborných článků...

Ve spisovatelské a publikační tvorbě se zaměřuji především na historii agrárního prostoru v předlitavské části monarchie. Čtenářům ve svých příspěvcích přibližuji prostřednictvím pozapomenutých příběhů tradiční kolorit českého venkova. Sdílení selského života pod jednou střechou s hospodářskými zvířaty, holuby a klíčovým ptactvem přinášelo... různé pozapomenuté veselí.

O něm více v knize! Jaké největší nebezpečí a jaká největší nepřízeň osudu by mohly vyvstat nad oblastí tvého zájmu? Nebo pro to vyber příklad z knihy.

Příkladem je pozapomenutá ptáčnická živnost. Doprovázela člověka od nepaměti. Až do 19. století patřila k nejmocnějším hybatelům kulturního trhu. Vedle lidmi produkované živé muziky se zpěvné ptactvo držené v klíčkách zřetelně podílelo na veselém životě lidí. Ptactvo „pro potěchu“ drželo prosté obyvatelstvo, držel je selský stav, měšťanstvo, církve i šlechta. Důležitou roli hrálo na královských a císařských dvorech. Ptačí zpěv přinášel do všech domovů tehdejší společnosti veselou náladu a radost ze života. *Z dnešního pohledu lze význam klíčového ptactva snad srovnávat pouze s interpretovaným poslechem hudby pomocí současných zvukových médií a sdílených internetových aplikací.*

Ale, jak víme, všeho do času.

Mezi první technologické vlašťovky oslabující význam klíčového ptactva se řadí mechanické orchestriony, flašiny a gramofon. *Od roku 1923 u nás začalo vysílat rádio.* Tento rok byl pro klíčové ptactvo zásadním předělem. Jeho význam od té doby prudce upadal. Později dílo dokonalo televizní vysílání zahájené v roce 1953. Vše dovršily aplikace produkující hudbu na internetu. Ptáčnická živnost, provázející lidstvo od prvobytně pospolné společnosti s vrcholem ve středověku, byla ve 20. století odsunuta na okraj společnosti.

Žiješ v plzeňské čtvrti Litice. Fakticky na vsi a „za přehradou“.

Litice jsou nejstarší obcí na území plzeňského katastru. Současná stavba gotického kostela ukrývá část zdiva ze starší románské stavby. Navíc... Od dob panovnice Marie Terezie byly Litice dvojjazyčné. Vedle současné češtiny se v mnoha litických školách vyučovalo jazykem německým. A následkem toho byly Litice za války odtržené od Československa a staly se součástí Sudet.

Co si – asi tak – myslí nadšenec a znalec jako ty o holubech ve vztahu k nečistotě?

Zdivočelý (ferilizovaný) holub žijící v našich městech je potomkem domácích plemen zalétlých z holubníků a ztracených závodníků-poštovních holubů. Jedná se o jedno z mála zvířat, které je schopno přežít v našich moderních městech. Holub jakožto synantropní druh si tady osvojil nové vzorce chování. Městské čtvrti složené ze starších nájemních domů s bohatými fasádami jsou pro jejich kolonie vyhledávaným, pohodlným domovem.

Kde jich, Aleši, potkáme nejvíc?

Pravděpodobně největší populaci „věžáků“ hostí hlavní město Praha. Holubi ale nejsou rozšířeni souvisle. Na okraji Prahy se – oproti centru – početnost zmenšuje. Vyskytují se zde menší skupiny nebo i jednotlivé páry. Holubi pak zcela chybí na místech bez významné zástavby.

Znám ovšem lidi, kteří je i střílejí.

Městský holub pochodující po parcích a veřejných plochách měst má své příznivce i odpůrce. Mnozí lidé ho však považují za obohacení a složku přírody. Ti ho nechají žít.

Obohacující složkou prostředí holub určitě je.

Jeho přátelé navíc oceňují, že dokáže žít v místech, kde přežívá jen málo dalších zvířat. Zdivočelí přinášejí potěšení především starším lidem. Ti je s oblibou krmí. Na druhou stranu: přemnožení

ferilizovaní holubi přináší problémy z hlediska ochrany stavebních památek, a terénní ornitologové proto pravidelně vypracovávají studie o chování městských holubů. Účelem je mapování jejich rozšíření a plánovaná regulace. Hitem posledních let je projekt nazvaný Obecný holubník. Přišel ze západní Evropy a smyslem tohoto občanského sdružení je řízená a nenásilná regulace zdivočelých holubů. Mimochodem: enviromentální platforma nazvaná Obecní holubník má kolem 1 500 sledujících na Facebooku.

A jaký mají dnes význam poštovní holubi?

Holubářská odbornost se zrcadlí v mnoha lidských životních rolích. Domácí holubi se uplatňovali na poli agrárním, volnočasovém, obchodním, sportovním a vojenském. V neposlední řadě se uplatnili ve veřejné službě při doručování zpráv a poštovních zásilek. Chovatelské směry holubářství dělíme na chov užitkový (extenzivní a intenzivní), okrasný, na kombinovaný chov užitkově okrasný a chov sportovně letový, v němž tvoří zvláštní kategorii poštovní holubářství. V holubářské literatuře bývá sportovní poštovní holubářství popisováno zpravidla samostatně. I organizační struktura spolků poštovního holubářství měla většinou samostatný svaz. Vlastní cestou jde tento letový sport více než sto let a vytváří svůj osobitý příběh. – Poštovní holubáři se dokonce díky strategickému významu dostaly v druhé půlce 20. století pod křídla Ministerstva obrany. Organizovaní byli ve svazu pro spolupráci s armádou, známém pod přezdívkou Svazarm, což jim zaručovalo poměrně velká privilegia.

A jak je to možné, milý holubáři, že tak svižně vládneš i perem?

Spisovatelské řemeslo se v naší rodině dědí z generace na generaci. Můj milovaný děda Josef Soběslav Bukovský byl renesančním člověkem. Velký vypravěč, znalec dětské duše, písmák a umělec. Byl nositelem Československého válečného kříže 1939 za statečnost v odboji za II. světové války. Osobně mu ho předal generál a pozdější prezident republiky Ludvík Svoboda. Vedle psaní textů a malování se prosadil jako umělecký kovář. Jeho secesní náměty z kovu dodnes zdobí plzeňské památky, hřbitovy a soukromé sbírky. V jeho šlépějích pokračoval můj otec Stanislav Bukovský, výtvarník, historik i dlouholetý člen Střediska západočeských spisovatelů. A já v podstatě navazuji na zavedenou tradici.

Co si – při tomhle všem – myslíš o songu *Holubí dům*, jaký máš k němu vztah? (Jenom připomínám, že text na Uhlířovu hudbu napsal Zdeněk Svěrák, který na holuby dětství později zavzpomínal v knize *Po strništi bos*, zfilmované jeho synem Janem. A jinak je známo – to uvádím co kuriozitu, že byl při natáčení *Holubího domu* (1973) užít zvuk křídel pražských racků. Lépe to znělo.

Učitel, český herec, scenárista, spisovatel, dramatik a duchovní otec Jára Cimrmana Zdeněk Svěrák byl v mládí, za II. světové války čtenářem *Rádce z Předmostí*. Ty to nevíš, ale pro holubáře se jednalo doslova o kultovní časopis, ze kterého v chovatelské obci čerpáme ještě dnes. Podle rad a návodů uvedených v tom časopise vybudoval Zdeněk společně se svým otcem holubník. Jeho chov začínal s jedním párem holubů a pravděpodobně tato zkušenost byla impulsem k napsání slavné písně pro Jiřího Schelingera *Holubí dům*. Holubářství Zdeňka Svěráka se zrcadlí také ve zmíněném filmu *Po strništi bos*. Příběh života na venkově v době Protektorátu Čechy a Morava je hlavním tématem úspěšného díla. A těžké časy pomáhal lidem přečkat i sdílený časopis *Rádce z Předmostí*: naučil je chovat holuby, králíky, drůbež a kozy, učil je zahradničit. A jak Zdeněk Svěrák popisuje své vzpomínky? V postřezích o filmu *Po strništi bos* píše: „*Jelikož jsme teď venkovani, rozhodl se tatínek, že budeme chovat nejen slepice a králíky, ale i včely a holuby. On odebírá časopis Rádce z Předmostí a tam jsou praktické návody na všechno... Tatínkovy nesmírně šikovné ruce vyrobily podle Rádce tak krásný holubník, že být holub, hned bych se tam nastěhoval. Pro začátek máme dva...*“ I díky Zdeňku Svěrákovi a jeho filmu *Po strništi bos* si tak můžeme dnes udělat představu, proč se lidé už v období ohraničeném dvěma válkami masově vrhli na chovatelství a zahradničení.

(<https://www.kosmas.cz/knihy/523509/dejiny-ceskeho-holubarstvi/>)

(25. 6. 2023)

*

POEZIE

Do redakce Plže dorazil dopis od pana **Pavla Šonky** z Plzně, datovaný právě Dnem poezie, tedy 16. listopadem. Skromně se v něm přiznává, že léta píše verše jen do šuplíku, a proto nemá představu, zda by se mohly veřejnosti líbit. Teď v 83 letech by mu prý otištění udělalo radost. – A my ho rádi potěšíme. Navíc upřímně věříme, že básník Šonka udělá radost čtenářům...

Pavel Šonka

VINAŘ

Nechám si skanout do poháru
tekuté slunce plné žáru
ze strany polední,
kde první tají loňské sněhy,
a vína buket, plný něhy,
chuť země v sobě zohlední.
Z něho pak dobrá nálada se zdvihne
a úsměv na tváři se mihne,
píjáků vína znalých.
I humor přinese nám do úst,
kořeny tělem nechá prorůst,
z těch vinic nejlepších a stálých.

KLÍČ

Pro zadní vrátka
nemíval jsem klíč,
co vyřešil by náhlé problémy.
Ty chvíle už jsou dávno pryč.
Jen vzpomínky se vrací, zdá se mi.
Spoléhat na náhody či známá řešení
není mé gusto, ani chtíč.
Pro život je důležité nadšení.
Jen zadní vrátka potřebují klíč.

CIKÁNKA

Hádá mi z ruky,
začne se na mě smát.
Tomu se říká flirtovat.
Mám pro to jisté pochopení,
uchopit třeba to, co není.
Říkám jí: Děvče, co chceš za to?
Jen lásku, lásku, zlato.

ROZPAKY

Dýchám,
aniž bych žil.
Žiji,
a nemám cíl.
Klesám,
abych zas vstal.
Vstávám,
abych to vzdal.
Smutním
pro těžkost chvil.
Zpívám,
abych to skryl.
Hledám,
co ztracené,
nacházím
věci bezcenné.
Hořím,
plamen je skrytý,
vítězím,
i když jsem bitý.

**Uzávěrka příštích barevných Listů je 19. 12. 2023. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

KONTAKT:

Ason-klub při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 301 00 Plzeň,
tel.: 378 038 200, mobil (SMS): 724 253 627,
e-mail: asonklub@plzen.eu; <http://www.knihovna.plzen.eu>
